

Vatrena plamenjača u voćnim usevima

Автор(и): Растителна заштита
Дата: 23.02.2021 Број: 2/2021

Uzročnik: ***Erwinia amylovora*** - bakterija

Domacini:

- Mnoge vrste voćaka, najštetnija je na jabučastim vrstama – kruška, dunja, jabuka, mušmula;
- Biljke domaćini su podložne bolesti do kraja vegetacionog perioda, kada se umnožavanje bakterije usporava i primećuje se formiranje raka;
- Postupno, veliki deo bakterija ugiba, a preostale žive se nalaze na granici između obolelog i zdravog tkiva. Od njih se, naredne godine, obnavlja razvoj uzročnika.

Simptomi:

- Млади издanci savijeni u obliku kuke od vrha nadole i osušeni,

kao i grane sa osušеним lišćem i plodovima;

- Oboljelo lišće je uvijeno poput levka i ostaje na

drvetu i nakon opadanja lišća;

- Završni stadijum bolesti je sušenje čitavih stabala koja, zbog prisustva neotpalih cvetova, listova i plodića, imaju izgled opaljenih;
- Prva oštećenja na plodonosnim stabilima primećuju se u proleće, tokom cvetanja i neposredno nakon njega;
- Oboljeli cvetovi i njihove peteljke potamne, osuše se i u većini slučajeva ostaju prikačeni;
- Nekroza brzo zahvata susedne cvetove sa strane peteljki i susedne izdanke;
- U toplom i vlažnom vremenu zaraženi delovi su prekriveni kapljicama iscedka;
- Kod kruške i dunje nekrotična područja potamne, dok su kod jabuke i mušmule tamno braon;
- Na grančicama, okosnicama i stabilima formiraju se rakovi. Oko oštećenog područja kora puca i požuti.

Životni ciklus

Bakterija prezimljava u rakovima formiranim na stabilima, granama i grančicama drveća. U proleće se na rakovima formira bakterijski iscedak, koji se širi putem:

- Alata za rezidbu;
- Kiše, vetra, grada, ptica, insekata mehaničkim putem;
- Pčela tokom oprašivanja, pri čemu bakterija ulazi u biljku preko nektarija.

Na velike udaljenosti bakterija se širi putem sadnog materijala i kalemova sa obolelih biljaka.

Mere suzbijanja:

Tokom perioda mirovanja, do bujanja pupoljaka, neophodno je sprovesti:

- Rezidbu zaraženih grana 50–70 cm ispod granice između obolelog i zdravog tkiva. Zaražene grane se sakupijaju i spaljuju;
- Iskorenjivanje i spaljivanje teško zaraženih stabala;

- Rezidbu zdravih stabala vršiti pre one obolelih stabala;
- Nakon svakog reza alate dezinfikovati rastvorom 10% izbeljivača, 2% formalina ili denaturisanog alkohola razblaženog vodom u odnosu 1:3 tokom 2–3 minuta;
- Rane premazati belom latex bojom uz dodatak 1% rastvora bakarnog fungicida;
- Prilikom izvođenja rezidbe tokom mirovanja drveća, ne treba ostavljati velike rane, koje su potencijalni ulazni put za patogen i stimulišu bujan rast;
- Rezidba u proleće u prisustvu protoka soka predstavlja ozbiljan rizik od širenja infekcije alatom i, iz istog razloga, leti se takva intervencija preduzima samo u slučajevima krajnje neophodnosti;
- Održavanje optimalnog N-P-K balansa, izbegavajući višak azota. Rano prolećno đubrenje azotom treba podeliti, pri čemu se polovina potrebne količine primeni mesec dana pre početka rasta, a druga polovina nakon opadanja latica;
- Pre pucanja pupoljaka, izvršiti kasni tretman sa 2% bordočom ili drugim bakarnim fungicidima;
- Sadni materijal ne treba kupovati, a kalemovi ne treba da potiču iz područja gde je bolest raširena. Koristiti samo zdrav sadni materijal. Izabrati otporne sorte;
- Tokom vegetacionog perioda mora se vršiti monitoring i, po otkrivanju izvora sekundarne infekcije, odmah ih ukloniti dezinfikovanim alatom
- Od hemijskih sredstava, najbolji rezultati postižu se proizvodima na bazi bakra. Između 4 i 8 tretmana se sprovodi u periodima kada su uslovi za razvoj bolesti (temperatura i vlaga) povoljni. Posebno su važni preventivni tretmani tokom cvetanja i nakon grada, kada bakterija najlakše prodire u biljna tkiva.